

Mibe fog ez nekünk kerülni?

Mesterházy Attila a *Wall Street Journal*-nak (WSJ) adott interjújában 2015 elejére javasolja Magyarország belépést az euró előszobájának tartott EMR 2 rendszerbe. A méltányos tehermegosztás jelenlegi politikáján is változtatnának, ám az emiatt kieső bevételek pótlásáról már kevesebbet beszélnek.

Az MSZP elnöke nem először kalandozik a gazdaságpolitika területére. A szocialisták még Bajnai Gordon „Együtt 2014” mozgalomának zászlóbontása előtt, 2012. október 18-án mutatták be Baloldali Gazdasági Programjukat, amelyet azonban az Együtt 2014 Választói Mozgalom azóta sem kíván érdemben megvitatni a szocialistákkal.

Mit ígért tehát Mesterházy a WSJ interjúban? Győzelmük esetén a szocialisták 1) csökkentenék a bankadót, amitől a hitelkihelyezés növekedését várják. Felhagynának 2) a multicégek „elleni háborúval”, amin valójában a szektorális különadók kivezetését/csökkentését lehet érteni. Az EU/IMF megállapodás egyik alternatívájaként 3) már 2015. január elsején csatlakoznának az euró előszobájának tekintett EMR 2 rendszerhez.

ad 1) A balliberális oldalon többen hozzák fel a növekedést gátló tényezőként a bankadó – szerintük magas – mértékét, amit hatalomra kerülésük esetén az EU-s szintre vinnének = értsd csökkentenének. Ezzel a Bankszövetséggel kerültek egy platformra.

Arról kevesebbet beszélnek, hogy a kormány a devizaalapú hitelek végtörlesztésének meghatározott részét a bankadóval szemben elszámolhatóvá tette, így ösztönözve a bankokat a lakossági terhek enyhítésére. Sajnos kevés sikerrel, mert a bankok nem iparkodtak a végtörlesztéshez segítséget adó, forinthiteltek széles körű biztosításával.

Szintén keveset hallani arról, hogy a méltányos tehermegosztás polgári kormány által követett modelljének felborítása után, a bankoktól és a tőkeerős cégektől érkező válságadók helyett milyen kiadáscsökkentéseket, illetve adóemeléseket terveznének.

ad 2) Ide kapcsolódik a válságadók kérdése is, hiszen ezek csökkentése, vagy kivezetése akkora lyukat ütne a költségvetésen, amit szintén csak kiadáscsökkentéssel, vagy újabb adóemeléssel lehetne befolytítani.

A polgári kormány válságkezelő intézkedéseinek, illetve a kedvező nemzetközi környezetnek köszönhetően a magyar államadóság finanszírozásának kockázati (CDS) felára 2013. januárra rég nem látott szintre csökkent. Amennyiben ez a kedvező folyamat továbbra is kitart, az államadóság – IMF-megállapodás nélkül is – olcsóbban lesz finanszírozható.

ad 3) Az MSZP olyat erőltet, amit senki sem kér Magyarországtól. A régióbeli országok közül senki sem siet el az euróhoz való csatlakozást. Az euró-zóna periferiája recseg-ropog: Görögország, Ciprus, Portugália, Spanyolország és Írország a mentőcsomagokért cserében jelentős lakossági megszorításokat hajtott végre. Két év alatt (2011-2012) nyolc eurózóna országban bukott el a kormány a válság miatt, ami politikai instabilitást szült.

Az EU vezetőinek gyakran kell magyarázkodniuk az euróválság elhúzódó kezelése miatt, miközben az alapvető kérdésekben csak kevés változás történik: az északi országok versenyképesebbek, így rendre jelentős kereskedelmi aktívumot képeznek a déli tagországokkal szemben. A déliek csak újabbnál újabb euró milliárdok segítségével tudják fizetőképességüket fenntartani. A pénzügyi szektor megmentése már eddig is euró százmilliárdokat emésztett fel, és még mindig nem látni a várva várt növekedést.

A terhek jelentős részét ott a lakosság viseli. Jellemzővé vált az ÁFA-emelés, a közalkalmazottak és köztisztviselők fizetése és a nyugdíj összege – például a 13. havi juttatások elvétele/csökkentése miatt is – csökken. A munkaadók járulékkerhét több országban csökkentik, amit eztán a munkavállalóknak kell fizetniük. Görögországban és Olaszországban ingatlanadót vezettek be.

(Mi az EMR 2? Az euró bevezetése előtt egy tagországnak legalább két évig kell valutájának árfolyamát egy meghatározott sávon belül az euróhoz kötnie. Minél szűkebb ez a sáv, annál stabilabb a valuta értéke. Az így rögzített árfolyam tartását a „piacoknak tetsző” gazdaságpolitikával, vagy a nemzeti bank intervenciójával kell garantálnia, amihez az ország devizatartaléka nyújt fedezetet, vagy az EKB – később visszafizetendő – hiteleivel tehetik meg ugyanezt.)

A Fidesz/KDNP pártszövetség nem véletlenül szorgalmazta Magyarország Alaptörvényének K) cikkében annak kimondását, hogy hazánk fizetőeszköze a forint. Az euró bevezetése ezért – a vonatkozó uniós, úgynevezett maastrichti konvergencia-kritériumok teljesítését feltételezve – csak egy alkotmánymódosítás után lesz lehetséges.

Ehhez nem a stréberség, hanem az adósságcsökkentés és a méltányos tehermegosztás politikája a kiszámíthatóbb és biztonságosabb út. Ha eljön az ideje, a többi régióbeli országgal együtt Magyarország is csatlakozni fog a közös valutához. Addig azonban kár lenne elsietnie a dolgot, hiszen több nyugati befektető pont az eurózónán kívül keres új gyáregységeinek telephelyet, hogy így védje ki egy esetlegesen felértékelődő közös valuta versenyhátrányt hozó, káros következményeit.

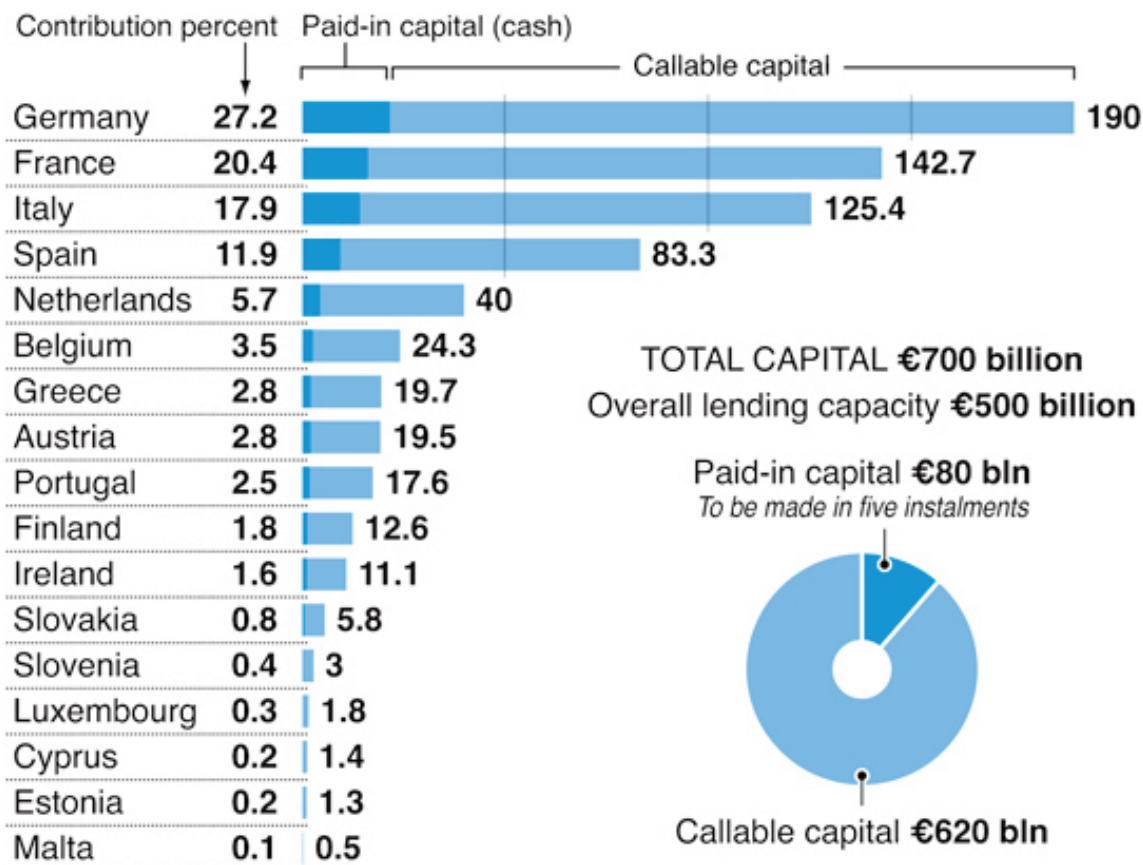
A 2010-ben csatlakozott uniós tagországok számára kötelező ugyan az euró bevezetése, ám arra csak a konvergencia-kritériumok teljesítése esetén kerülhet sor. Az euró bevezetését Lengyelország és Csehország sem siet el. Szlovákia esete arra pedig egyenesen arra emlékeztet, hogy az euró előnyei már elmúltak, míg annak árnyoldalai egyre érezhetőbbé válnak.

Ha Magyarország – az EMR 2-ben eltöltött legalább két év után – a baloldal tervei szerint az euró-zóna részévé válna, úgy részesednie kell az euró megmentésének terheiből is. Az ábra alapján valószínűsíthető, hogy hazánk GDP-je és lélekszáma alapján ez kb. 1-1,5 milliárd euró készpénzbefizetést és további 7-10 milliárd euró kötelezettségvállalást jelentene, aminek fedezetét valahonnan elő kellene teremteni. A szocialista kormányok eddigi gyakorlata alapján a válasz sejthető: Lakossági megszorításokat hozó újabb csomagokból, amelyek tetszenek ugyan a „piacoknak”, de rosszak az embereknek.

EUROPEAN STABILITY MECHANISM

With the accelerated entry into force, the ESM will now operate alongside the European Financial Stability Facility (EFSF) for 12 months

SUBSCRIBED CAPITAL — IN BILLIONS OF EUROS

SHARE CONTRIBUTION TIMELINE

Sources: European Financial Stability Facility (EFSF), European Union

